

[Svend E. Johansen.]

greb, der hedder Mestergrise, det vil sige, at inden for Brancheorganisationerne, hvor de forskellige Haandværksmestre organiserer sig, sætter man ganske bestemte Prissatser for det Arbejde, Erhvervet udfører, og det er under Bødestraf forbudt nogen Mester at gaa under den Pris, som Organisation har fastsat. Skulde det ske, at en Haandværksmester paatager sig et Arbejde til en Pris, der synes ham rimelig, men som er mindre, ja, saa træder Organisationsmaskineriet i Gang og idømmer ham en Bod, og saafremt han ikke betaler denne Bod, saa blokerer man ganske simpelt denne Mester ved at lægge et Pres paa de Leverandører, der leverer ham det Materiale, som er nødvendigt for, at han kan udøve sit Erhverv. Og saa staar Manden altsaa i den Tvangssituation enten at maatte underkaste sig Organisationens Tvangsforanstaltninger eller ogsaa se sit Erhverv ødelagt.

Jeg spørger: Er det Næringsfrihed? Til Trods for, at der gennem Grundloven er sikret alle danske Borgere Næringsfrihed, viser det sig altsaa, at Brancheorganisationerne er i Stand til i deres praktiske Arbejde at sætte sig ud over Grundloven gennem en Tvangslovgivning, der ganske vist ikke kommer officielt frem, men som virker inden for Organisationens, en Tvangslovgivning, der gennemføres med de mest haardhændede økonomiske Boykotningsmidler.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse nævne et Eksempel; det har vist før været fremdraget her i Tinget, men det er nu saa længe siden, at der maaske kan være Grund til at genopfriske det. Der var en Dame i Aarhus, som ernærede sig ved at udføre Guldsmedearbejde. Hun søgte Optagelse i Guldsmedeforeningen i Aarhus, og det gjorde hun ganske simpelt, fordi det ikke var hende muligt, hvis hun holdt sig uden for denne Forening, at faa de Varer, hun gerne vilde føre i sin Forretning, idet Dansk Guldsmedeforening har Overenskomst med de betydende Leverandører inden for Faget om, at disse kun maa sælge Varer til Medlemmer af Foreningen. Foreningen nægtede at optage hende, af Brødnid selvfølgelig, fordi man skønnede, at der var Guldsmede nok i Aarhus til alle Kunder, og man ikke frivilligt vilde paaføre sig selv en Konkurrence. Under Paaberaabelse af Loven om Arbejds- og Erhvervsfrihed blev Guldsmedeforeningen i Aarhus dømt til at optage denne Dame, saaledes at hun kunde udøve sit Er-

hverv. Jeg spørger: Billiger Regeringen ikke denne Dom som retfærdig og rigtig? Og i saa Fald, naar Loven om Arbejds- og Erhvervsfrihed ophæves, hvilken Beskyttelse har man saa i Stedet for for danske Borgere, der stilles i den samme Situation som denne Dame i Aarhus?

Jeg kunde tænke mig i Forlængelse heraf at spørge Rigsdagens Medlemmer: finder man det rigtigt og rimeligt, at et privat Forretningsforetagende som Bladkompagniet er i Stand til at bestemme, hvilke danske Borgere der maa ernære sig ved at sælge Tidsskrifter og Dagblade? Forholdet er nemlig det, at selv om en dansk Borger vil sætte sin Kapital, sine opsparede Smaamidler og sin Arbejdskraft ind paa at ernære sig ved Salg af Tidsskrifter og Dagblade, saa kan det kun ske, hvis Bladkompagniet giver sin allernaadigste Tilladelse dertil. Er dette i Overensstemmelse med Grundlovens klare Ord om Næringsfrihed? Og er det i Overensstemmelse med Regeringens Syn paa Arbejds- og Erhvervsfrihed?

Paa den anden Side har vi de store Arbejderorganisationer, som, det ønsker jeg at understrege saa kraftigt som muligt, Retsforbundet ganske naturligt ikke er nogen Fjende af. Vi erkender hver enkelt Borgers Ret til at organisere sig og indmelde sig i de Foreninger, vedkommende har Lyst til. Men vi protesterer paa det bestemteste mod, at Organisationerne skal kunne benytte deres Magt til at lukke andre arbejdsvillige Mennesker ude fra Adgang til Arbejde. Og vi har mange Eksempler i de senere Aars Praksis, der viser, at det, Arbejderorganisationerne tenderer hen imod, det er at skabe et Arbejdsmonopol.

Det er en kendt Sag, at ingen, der søger Arbejde, kan faa dette uden at indmelde sig i Fagforeningen, og det skal jeg ikke sige et ondt Ord imod, men det er en lige saa kendt Sag, at i adskillige Fagforeninger kan vedkommende ikke blive optaget, før han har faaet Arbejde ved Faget, og han kan ikke faa Arbejde ved Faget, fordi Fagforeningsbogen ikke er i Orden. Herved skabes der dette ganske simple Forhold, at Fagforeningerne forsøger paa selv at regulere Tilgangen til Organisationerne og at holde arbejdsvillige Mennesker ude fra Arbejdsmarken, selv om de er villige til at indmelde sig i den paagældende faglige Organisation. Jeg har Eksempler, som jeg kan dokumentere, paa, at i Tilfælde, hvor Arbejdsgiveren har været villig til at antage en arbejdssøgende, og hvor denne arbejdssøgende har været villig til at indmelde sig i